

48101206 : สาขาวิชาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์

คำสำคัญ : พัฒนาการ/วัฒนธรรมเมืองลพบุรี

ปรกมล แสงอรุณ : การศึกษาพัฒนาการทางวัฒนธรรมเมืองลพบุรี : กรณีศึกษาแหล่งโบราณคดีบ้านวิชาเยนทร์และแหล่งโบราณคดีใกล้เคียง. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร. จิรัสสา กษาชีวะ และ อาจารย์ ภัคพดี อยู่คงดี. 115 หน้า.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาพัฒนาการทางวัฒนธรรมของแหล่งโบราณคดีบ้านวิชาเยนทร์ และแหล่งโบราณคดีใกล้เคียง (วัดปิ่น) โดยทำการศึกษาจากหลักฐานเอกสารและหลักฐานทางโบราณคดีที่ได้จากการขุดค้นและขุดแต่งจากโบราณสถาน

ผลการศึกษาพบว่าแหล่งโบราณคดีทั้ง 2 แห่ง มีพัฒนาการทางวัฒนธรรม 4 สมัยหลักคือ

ระยะที่ 1 สมัยทวารวดี มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 11-16 พบโบราณวัตถุร่วมสมัยวัฒนธรรมทวารวดี ได้แก่ หม้อมีสัน ตุ๊กตาดินเผา ต่างหูโลหะ ชิ้นส่วนพระพุทธรูปศิลา เป็นต้น

ระยะที่ 2 สมัยลพบุรี มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 16-18 มีการใช้พื้นที่อย่างไม่หนาแน่น โบราณวัตถุที่พบ ได้แก่ ภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาบ้านกรวด ชิ้นส่วนประติมากรรมดินเผารูปหน้าบุคคลสวมศิราภรณ์ศิลปะลพบุรี

ระยะที่ 3 สมัยสุโขทัย มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 19-20 พบว่ามีการใช้พื้นที่ในบริเวณนี้ อย่างเบาบาง

ระยะที่ 4 สมัยอยุธยา มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 20-23 จากหลักฐานพบว่าบ้านวิชาเยนทร์มีการใช้พื้นที่เพื่อสร้างบ้านพักราชทูตและบ้านพักของเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ และบริเวณวัดปิ่นมีการใช้พื้นที่เป็นพุทธสถาน

ภาควิชาโบราณคดี   บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร   ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. .... 2. ....

48101206 : MAJOR : HISTORICAL ARCHAEOLOGY

KEY WORD : DEVELOPMENT / LOP BURI CULTURAL

PORNKAMOL SANG-ARUN : A STUDY OF CULTURAL DEVELOPMENT OF LOP BURI : THE ARCHAEOLOGICAL SITE AT BAN VICHARJEN AND ITS ENVIRONS. THESIS

ADVISORS : . ASST.PROF.JIRASSA KACHACHEEVA .Ph.D. PAKPADEE YUKONGDEE
115 pp.

The purpose of this research is to study the cultural development at Ban Vicharjen and its environment at Wat Pune based on contemporary of archaeological evidence and documentation.

The results of this study found 4 phases of cultural development, as below :

Phase 1 Dvaravati period (about 6th-11th centuries A.D.). The archaeological evidence of this phase in both sites are carinated pots, terracotta figurines, metal ear-rings and pieces of stone Buddha image.

Phase 2 Lop Buri period (about 11th-13th centuries A.D.). The archaeological evidence of this phase are a few numbers of Ban Kruad ceramic sherds and pieces of terracotta figure in Lop Buri style.

Phase 3 Shkhothai period (about 14th-15th centuries A.D.) . The archaeological evidence of this phase are very small numbers represent as a low density of the occupation.

Phase 4 Ayuthaya period (about 15th-18th centuries A.D.) .Ban Vicharjen area was used for ambassador' s resident. Both of this and Wat Pune were use to be the Buddhist monument.

Department of Archaeology Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009

Student's signature .....

Thesis Advisors' signature 1. .... 2. ....